

✚ گزارش
محمد اسماعیلی

ایالات متحده امریکا رژیم حقوقی متوع ایران در تنگه هرمز را که همان «عبور بی ضرر» است پذیرفته و به تثبیت شدن این رژیم طی سال‌های اخیر نیز تان داده‌است، اما در دوران ریاست جمهوری دونالد ترامپ تلاش‌های کم‌اثر و پراکنده‌ای برای تغییر شرایط موجود انجام داده‌است که آخرین این تلاش‌ها در روزهای گذشته رونمایی و باعکس‌العمل نیروهای نظامی و فرماندهان ارشد نظامی کشورمان رویه‌رو شد. رفتار و مواضع دولت‌مردان آمریکایی نشان می‌دهد آنها بر خلاف میل باطنی شان، سال‌هاست وجود یک کشور ساحلی مقتدر در کنار تنگه هرمز را پذیرفته‌اند و اولویت اصلی کشورمان، مبنی بر اینکه این حق را برای خود قائل‌است که در صورت نیاز- یعنی عمداً در صورتی که ملاحظات «امنیت ملی» اجباب‌کند -ح عبور کشتی‌ها از این ابره‌را تعلق‌کند به ناچار بر آن صحه گذاشته‌است.

کشورمان بر اساس اینکه حقوق حاکم بر تنگه هرمز را شامل «عبور بی‌ضرر» دانسته‌است در موارد مکرری نظیر «رود غیرمجاز یک کشتی تجاری امریکایی در ۹ اردیبهشت سال ۹۴ به آب‌های داخلی»، «۲۳ دی‌ماه سال ۹۴ تجاوز نیروهای دریایی کشور امریکا»، «رود غیرقانونی پهپاد امریکایی در اسفند ۹۱ به مسز آب‌های داخلی» و «حضور غیرقانونی پنج ملوان انگلیسی در خلیج فارس در آذرماه سال ۱۳۸۸» با عبور و مرور کشتی و ناوهای امریکایی بر خودر قانونی کرده و امروز نتیجه چنین روشی منجر به آن شده‌است که منطقه خلیج فارس و به ویژه تنگه هرمز روی آرامش و امنیت را با ثبات‌تر از همیشه به خودبگیرد.

هماطور که اشاره شد سال‌هاست رفتار جمهوری اسلامی ایران در تنگه هرمز بر اساس رژیم حقوقی حاکم «عبور بی‌ضرر» معنا و مصداق پیدا کرده‌است و امریکا برای جلوگیری از تثبیت چنین شرایطی، به‌سه کنوانسیون مونهته‌گروه ۱۹۸۲ استاد کرده؛ کنوانسیونی که رژیم حقوقی متوع امریکایی‌ها را که همان «عبور و مرور ترانزیتی» در تنگه و ابره‌های بین‌المللی‌است مورد تأکید قرار داده‌است.

■ **فراز رو به جلو**

دست‌کم طی یک دهه اخیر که ایالات متحده امریکا بارها حرم آب‌های سززمینی جمهوری اسلامی ایران را نقض کرده، مقامات این کشور در مواضعی تهاجمی، نیروهای دریایی ایران را

پایگاه

سرویس سیاسی، ۸۸۹۹۸۴۳۳

چتر اقتدار منطقه‌ای ایران در تنگه هرمز سایه گسترانده‌ است

تن دادن امریکا به رژیم حقوقی ایران در تنگه هرمز

نگارهٔ نگارگری

متمهم به تهاجم و تجاوز به کشتی‌های این کشور کرده‌است بدون آنکه نسبت به ورود غیرقانونی به آب‌های سرزمینی کشورمان عذرخواهی کند، چه در دولت باراک اوباما که چندین بار سطح تنش‌های میان دو کشور در منطقه تنگه هرمز افزایش پیدا کرد و چه در دوران رئیس‌جمهور فعلی این کشور مقامات امریکا به صورت همگون و هدفمند اقدامات نیروهای دریایی جمهوری اسلامی ایران در آب‌های سرزمینی خود را «تجاوز به کشتی امریکایی‌ها ن حاکم «عبور بی‌ضرر» معنا و مصداق پیدا کرده‌است و امریکا برای جلوگیری از تثبیت چنین شرایطی، به‌سه کنوانسیون مونهته‌گروه ۱۹۵۸ استاد کرده؛ سنخنگوی اسبق وزارت امور خارجه امریکا بعد از رفتار قانونی نظامیان ایران در ارائهٔ اخطار به ناو امریکایی، این رفتار را «عامل تشدیدکنندهٔ غیر ضروری تنش‌ها» عنوان می‌کند؛

با جان ریچاردسون، فرمانده عملیات دریایی ارتش امریکا بعد از تذکرات قدرتمندانهٔ نیروهای نظامی کشورمان به ناو امریکایی می‌گوید: «سرعت بالای حرکت به سوی ناوشکن آمریکایی، باعث ایجاد یک وضعیت خطرناک و آزاردهنده شد که می‌توانست

به تنش بیشتر که نیازمند تدابیر دفاعی بیشتر است، منجر شود. قایق‌ها اخطارهای ناوشکن را نادیده گرفتند و همچنان با سرعت به آن نزدیک شدند تا اینکه به کمتر از ۳۰۰ متری ان رسیدند.» مشابه رفتار دولت‌مردان گذشته امریکا را مقامات سیاسی و نظامی این کشور در روزهای اخیر تکرار کرده‌اند و عنصر مشترک آن اقرار ضمنی به توان نظامی ایران در تنگه هرمز و ناتوانی نیروهای نظامی امریکا در رویارویی با این مسئله‌است. البته رفتار اشاره ر با برهم‌زننده ثبات و امنیت بین‌الملل به ویژه در منطقه غرب آسیا مطرح کرده‌اند. کما اینکه الیزابت ترودو، نخستگوی اسبق وزارت امور خارجه امریکا بعد از رفتار قانونی نظامیان ایران در ارائهٔ اخطار به ناو امریکایی، این رفتار را «عامل تشدیدکنندهٔ غیر ضروری تنش‌ها» عنوان می‌کند؛

با جان ریچاردسون، فرمانده عملیات دریایی ارتش امریکا بعد از تذکرات قدرتمندانهٔ نیروهای نظامی کشورمان به ناو امریکایی می‌گوید: «سرعت بالای حرکت به سوی ناوشکن آمریکایی، باعث ایجاد یک وضعیت خطرناک و آزاردهنده شد که می‌توانست

کنند. امریکا همیشه با توسل به قوانین حقوق بین‌الملل دست به توجیه اقدامات خود زده‌است و ایران نیز می‌تواند در همین آوردگاه، واشتگتن را به چالش کشد.ایران می‌تواند علیه امریکا در سازمان ملل متحد یا لاهه شکایت و اقدامات این کشور را تحریک‌آمیز قلمداد کند. ایجاد یک کارزار حقوقی علیه امریکایی می‌تواند تا حدودی فضای روانی ایجاد شده علیه کشورمان را بکاهد و همچنین مانع از آن شود که از این ماجراها سودجویی گردد. وضعیت حال حاضر روابط ایران و امریکا به یک جنگ غیرترتی شبیه شده‌است ولی واشگتن تلاش می‌کند تااین نزاع صرفاً به سیاست و اقتصاد محدود بماند. برای خروج از این کارزار، تمرکز و توجه به ابزار حقوقی و دیپلماتیک می‌تواند به کشور کمک کند.»

■ **سابقه عرفی کنوانسیون ۱۹۵۸**

در حالی که بسیاری از حقوق‌دانان معتقدند ایران می‌تواند رفتار خارج از قواعد حقوق بین‌الملل امریکا را در قالب طرح شکایت در مراجع مهم بین‌المللی مطرح کند باید دانست که در «عبور بی‌ضرر» برخلاف عبور ترانزیتی، دولت ساحلی «حق ایجاد مانع برای ناوهای در حال عبور داشته» و «حق تعلق این حق را در زمان صلح» دارد کمااینکه ایران در تنگه هرمز بر اساس چنین مدلی رفتار کرده‌است.

برهیز از جنگ به کاخ سفید راه یافت و از همین رو وی اصلاً به فکر یک تقابل نظامی نیست و ریسک ورود به یک جنگ با ایران را نمی‌پذیرد.» دیپلمات اسبق کشورمان با اشاره به تحریم‌های امریکا علیه ایران گفت: «ترامپ بارها از عبارات جنگ اقتصادی استفاده کرده و به نظر من، وی به دنبال همین رویه برای تقابل با ایران است. از همین رو باید گفت که وقتی رئیس‌جمهور امریکا ایزتار اقتصادی را برای مقابله با ایران در اختیار دارد، ریسک ورود به درگیری نظامی را نمی‌پذیرد.» وی عنوان کرد: «شما شاهد هستید که امریکا در مدت دو سال اخیر بیشترین فشار اقتصادی را با توسل به تحریم‌ها علیه ایران اعمال کرده‌است و همین روه را ادامه می‌دهد و آنچه تهدید ترامپ برای هدف قرار دادن ناوهای امریکایی مطرح شد، بیشتر یک نمایش رسانهای بود.»

■ **ضرورت شکایت از امریکا در دادگاه لاهه**

تحلیلگرک مسائل بین‌الملل در مورد اقدامات ایران در مقابل امریکا افزود: «امریکا تلاش کرده‌است که در مقابل امریکا اقتصاد، یک کارزار سیاسی نیز به راه

اندازد و آن‌هان عمومی را نسبت به ایران خنده‌دار

✚ کوتاه

نزوم تحرک وزارت خارجه در حوزه «دیپلماسی اقتصادی»

اقتصادی شد، اما تاکنون در این بخش تحرک جدی دیده نشده و با وجود تغییر ساختار، دستگاه دیپلماسی کشور نتوانسته است انظور که باید و شاید به اهداف خود در این زمینه برسد. رئیس کمیته هسته‌ای امنیت ملی مجلس گفت: با توجه به شرایط کشور، دستگاه دیپلماسی باید جدی‌تر باشد و در زمینه اقتصادی به کشورهای همسایه و همسو به شکل ویژه و همانگونه که در سند چشم‌انداز و سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه خارجه آمده‌است، توجه کند. وی گفت: ما در هر کشوری باید دهها راینز اقتصادی داشته باشیم، در حالی که الان اینچنین نیست و ما باید ضمن افزایش راینز‌های اقتصادی، از ظرفیت آنان به خوبی استفاده کنیم و این مسئله مستلزم آن است که دولت از وزارت امور خارجه حمایت بیشتری کند تا بتواند در این راستا حرکت نماید.

مجلس پیگیر سر نوشت یک میلیارد یوروی مقابله با کرونا باشد

تصریح کرد: به نظر نمی‌رسید در سازوکار صندوق مشکلی برای این تخصیص وجود داشته باشد، بلکه مشکل در اقدامات مبانی است که باید سریع‌تر حل شود و این تخصیص صورت پذیرد. منتخب مردم تهران در مجلس با اشاره به اینکه مبلغ یک میلیارد یورو رقم کمی نیست و معادل ۱۶ هزار میلیارد تومان است، تأکید کرد: دولت باید پیگیری باشد تا موانع دیوان‌سالارانه از مسیر تخصیص این اعتبار برداشته شود. مجلس باید به این مسئله ورود کند و بیندیشد که موانع تخصیص این تسهیلات کجاست؟ آیا برای کارهای دیگری تخصص داده شده در که ردیف مشکلات بودجه‌ای است یا در

دنیاای مجازیه

✚ **زاکانی برای حفظ وحدت کنار رفت**

سیدعظ‌الدین موسوی، منتخب مردم در مجلس یازدهم با اشاره به توانمندی‌های فکری و اجرایی زاکانی، از وی به عنوان انتخابش برای ریاست مجلس نام برد و نوشت: صریح و شفاف می‌گویم با توجه به شناخت دیرینه‌ام از توانمندی‌های فکری و اجرایی و سلامت اعتقادی و مالی دکتر زاکانی انتخاب من برای مجلس بود. حالا هم به رغم شایستگی به خاطر حفظ وحدت نیروهای انقلاب کنار رفت. مطمئتم جزو ارکان تأثیر گذار در مجلس آینده خواهد بود.

■ **زبیاکلام و اخراج سفیر ایران از آلمان**

مهدی محمدی، تحلیلگر مسائل سیاسی و بین‌الملل در صفحه شخصی خود در توئیتر دربارزه گزارش وطن امروز در مورد اقدام آلمان علیه حزب‌الله لبنان نوشت: برادری من در وطن امروز نوشته‌اند در پاسخ به اقدام آلمان علیه حزب‌الله سفیر این کشور در تهران باید اخراج شود. عجیب نیست که آلمانی‌ها اطلاعاتی بودن سفیر کشورشان را نفی کرده‌اند یا تاجاه‌ها در دشمنان ایران دفاع کرده‌است. عجیب اینجاست که زبیاکلام گفته‌است سفیر ایران از آلمان اخراج شود.

■ **امریکا و داعشی‌ها**

سیدمحمد حسینی، وزیر اسبق ارشاد در صفحه توئیتر خود فیلمی از تجهیز اسلحه و مهمات داعش توسط ناوگان هوایی امریکا منتشر کرد و نوشت: ناوگان هوایی امریکا در تهیه‌های حمرین در استان دپالی عراق در حال رساندن اسلحه و مهمات به نیروهای داعش است و به وضوح نشان می‌دهد که عامل بقا و تقویت داعش هستند و در ایران گربرگ‌ها سنگ امریکا را به سینه می‌زنند.

■ **نقشه جدید برای مذاکره**

رضا سراج ،کارشناس مسائل راهبردی در کانال شخصی خود در تلگرام نوشت:

موسویان از اعضای حلقه نیویورکی‌ها گفته: «ایران آ همزمان با اعلام خروج از برجام و تعلیق معاهده ان.بی.تی، و ادامه دسترسی از اُناس، برای گفت‌وگو با ترامپ در مورد یک توافق هسته‌ای اعلام آمادگی کند.» حلقه نیویورکی‌ها درصدد هستند در یک‌سال باقیمانده از دولت دوازدهم، دور جدیدی از مذاکره با امریکا را در چارچوب دو سناریو باپه‌ریزی کنند و به نتیجه برسانند. برای این منظور، ظاهرآ قرار است جابه‌جایی در یک نهاد عالی مرتبط با سیاست خارجی و امنیت ملی اجرایی شود تا فردی که نقش اساسی در تصویب ۲۰دقیقه‌ای برجام را ایفا کرد، در منصب مذکور مستقر گردد. در چارچوب این دو سناریو، گربرگیان بهره‌گیری از قدرت لایبی‌گری شخص مورد نظر، ایجاد چنددستگی و تبدیل نمودن مجلس آینده به بازگویی همراہ با خشنی، استفاده مجدد از ظرفیت مجمع تشخیص و فریب استراتژیک انقلابیون را به انتظار نشسته‌اند. در طراحی حلقه نیویورکی‌ها، مذاکره همزمان با ترامپ و دموکرات‌ها منظر است. در راستای این سناریو بخش‌هایی از دولت در حال ساخت انگاره فریب استراتژیک و ادراک حمله «نظامی-انتخاباتی» تا قبل به ایران هستند تا روند تحقق سناریوهای مذاکره را تسریع نمایند.

گزرباره خیر

هیئت رُئیسه مجلس مانع قرائت

گزارش تفحص از قاجاق کالا و ارزش شده‌است

عدم قرائت گزارش تحقیق و تفحص از قاقاق کالا و ارزش ناشی از نتیجه سلبقه‌ای عمل کردن هیئت رئیسه‌است.

حسینعلی حاجی دلپگانی، نماینده مردم شاهین شهر در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با فارس، با اشاره به عدم قرائت گزارش تحقیق و تفحص از قاجاق کالا و ارزش در صحن علنی مجلس گفت: این بار اولی نیست که هیئت رئیسه مانع از قرائت گزارش‌های تحقیق و تفحص می‌شود و ما در موارد دیگری شاهد اینگونه رفتار هیئت رئیسه بوده‌ایم. به عنوان مثال می‌توان در این زمینه به گزارش سقوط هواپیمای مسافربری در باسج و همچنین سانحه قطار تبریز- مشهد اشاره کرد یا گزارشی که خود ما در مورد مسائل مربوط به ارزش بانک مرکزی داشته‌یم. نماینده مردم شاهین شهر در مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: مناسبانه در این زمینه هیئت رئیسه به جای اینکه به آیین‌نامه عمل کند، طبق سلیقه خود با موضوعات برخورد می‌کند و ما شاهد رفتار سلیقه‌ای هیئت رئیسه در این باره هستیم. این رفتار‌ها از عملکرد شبه دیکتاتوری در اداره مجلس نشئت می‌گیرد که این رفتار شبه دیکتاتوری باعث شده است جایگاه مجلس از صدر به ذیل تنزل پیدا کند. وی در پایان گفت: گزارش تحقیق و تفحص از قاجاق کالا و ارزش در یکی دو هفته باقیمانده از مجلس هم باید برای قرائت در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گیرد.

زاکانی کاندیدای ریاست مجلس نمی‌شود

منتخب مردم قسم در مجلس یازدهم با اشاره به اینکه برنامه تحول مجلس را دنبال خواهد کرد، اعلام نمود برای حفظ انسجام نیروهای انقلاب کاندیدای ریاست مجلس نمی‌شود. به گزارش فارس، علیرضا زاکانی منتخب مردم قم در مجلس شورای اسلامی اعلام کرد برای حفظ انسجام نیروهای انقلاب کاندیدای ریاست مجلس نخواهد شد.

زین توپیتی که منتخب مردم قم در این باره منتشر کرده، به شرح زیر است: «ایجاد تحول و راکت اندسازی مجلس به نفع مردم، اهداف مهمی است که لزوماً با ریاست مجلس به دست نمی‌آید. ضمن احترام به دعوت برخی همکاران، برای حفظ وحدت و انسجام نیروهای انقلاب در مجلس یازدهم، اجزای برنامه تحول را ان شاءالله در همکاری و هماهنگی با فرد فرد نمایندگان دنبال خواهم نمود.»